

Uredništvo: Ljubljana, Kranjska
ulica 6 — Telefon št. 3123, 3124,
3125, 3126.
Izdatništvo: Ljubljana, Sebe-
darska ul. 6 — Tel. 3892, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. škat. navodil: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Vien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna značka mesečno Din 25,—
Za tuzemstvo Din 40,—

Uredništvo:
Ljubljana, Kranjska ulica 6, Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

Med Zagrebom in Beogradom

V Zagrebu je nastopila zadnje dni med tamošnjimi političnimi krogi velika rezerviranost. Mnogi med njimi, posebno oni, ki so oportunistično nastopili, gledajo s skrbjo v bodočnost in tega razpoloženja prav nič ne prikrivajo. Hrvatski nacionalistični pokret je s svojim nastopom dosegel, da so hrvatsko vprašanje priznale vse važnejše politične skupine v državi in ugotovile nujnost njegove rešitve v državnem in nacionalnem interesu. Kljub temu pa je danes rešitev hrvatskega vprašanja politično še bolj v ozadju, kakor je bila doslej. Vse stranke so pripravljene rešiti hrvatsko vprašanje v načelu. Ko pa je treba pristopiti k stvarnemu reševanju, se izkaže, da zija med pogledi voditeljev hrvatskega nacionalističnega pokreta z onimi skupinami, ki so se izjavile za »sporazum z dr. Mačkom«, tako silni prepadi, da vsaj za enkrat ni misliti na njihovo premostitev.

To se je nazorno pokazalo pri skoraj dvehletnih pogajanjih med zagrebško in beograjsko združenjo opozicijo, ki so zastala, kakor je dr. Maček sam ponovno ugotovil, na mrtvi točki. S-hijanski združenja opozicija se je v svojem znamenitem decembrskem memorandumu sicer izrekla za nov demokratski državni red, zasnovan na novi ustavi, ki naj bo skupno delo Srbov, Hrvatov in Slovencev, vendar je kot osnovo za celokupno državno ustrojstvo označila gospodarske in socialne naloge sodobne države in je še posebej poudarila, da se smejo reforme vršiti le z največjo opreznostjo in pod pogojem čvrste moralne discipline javnega mišljenja. V stvari je torej beograjska združenja opozicija odobila ureditev naših notranjih odnosov na podlagi historično-političnega individualističnega načela. V tem je glavni vzrok, da so zveze med dr. Mačkom in združenjo opozicijo stvarno pretrgane in da politična javnost z veliko skupo gleda tudi na najnovejši poskus za navezovanje tesnejših stikov.

Podoben pojav se je odigral po prvih neposrednih stikih med JRZ in dr. VI. Mačkom. Tudi tu se je pokazalo nepremostljivo nasprotstvo v gledanju na problem notranje ureditve države, odnosno na dalekosežnost zagrebškega programa. Z ozirom na položaj, ki ga danes zavzema JRZ v državi, pa ni prišlo do odkritega konflikta. Obe strani sta smatrali, da jima gre v račun, ako se sedanje stanje še nekaj časa drži. Nobenega dvoma pa ni, da se i t i oni zavedajo, da vsako premirje enkrat poteče. Gotovi znaki so tu, ki dokazujejo, da se bližajo pomembne odločitve.

Kljub vzorni discipliniranosti hrvatskih vrst, ki so že po svoji politični tradiciji vzgojene za dolge opozicijske epohe se danes pojavlja v Zagrebu med pristaši hrvatskega nacionalističnega pokreta neka tiha, sicer nepriznana utrujenost in želja najti izhod iz slepe ulice. To stremeljenje je tem močnejše, ker so razni ugledni zagrebški prvaki že leto dni sem naprej napovedovali, da bo sporazum z Beogradom skoraj sklenjen, odnosno da bodo storjeni ukrepi, ki bodo odločilno vplivali na nadaljnji razvoj reševanja hrvatskega vprašanja.

Kakor pri vseh večjih vsenarodnih pokretnih, tako je tudi pri hrvatskem razumljivo, da ni mogoče trajno držati v kompaktnih vrstah ene same politične organizacije vseh Hrvatov brez razlike stanu in svetovnega nazora. V tem dejstvu tudi tiči največja nevarnost za bodočnost Mačkovega pokreta. Z njim posebno računajo oni beograjski krogi, ki so trdno prepričani, da bodo stanovske in svetovno-nazorske razlike prej ali slej tudi med Hrvati izbile v vsej svoji dalekosežnosti na dan. V tem trenutku bi napočil po mišljenju teh beograjskih krogov trenutek za razbitje enotne hrvatske fronte, ali vsaj za omajanje današnjega neomajnega stališča dr. Mačka. Razni znaki v hrvatskem narodnem pokretu kažejo, da ti računi niso ravno neutemeljeni. Zlasti rovarjenje hrvatskih klerikalcev, ki se sicer skrivajo za imenom dr. Mačka, proti njegovim najbolj intimnim sodelavcem vzbujajo v Beogradu razne nade, ki jih krepe s svojimi izpadi tudi frankovci.

V spoznanju te nevarnosti je napisal zagrebški »Obzor« daljši članek, v katerem roti Hrvat, naj za vsako ceno ohranijo kompaktnost v vrstah hrvatskega pokreta. »Treba je preiti preko vseh postranskih vprašanj, glede katerih so razumljiva različna stališča med raznimi sloji. Danes je potrebno, da se Hrvati ne ozirajo na trenutne, prehodne momente v političnem položaju, niti na socialne in gospodarske težnje posameznikov. V teku 19 let je bilo že nekaj poskusov, da prilagodimo našo politično in narodno borbo takim prehodnim političnim situacijam. Vselej pa smo doživeli težka razočaranja in uspeh je bila samo odložitev rešitve hrvatskega vprašanja. Ako stojimo na stališču, da je naša borba narodno-politična, potem moramo biti dosledni v tem spoznanju do poslednjih konsekvenc. V prvi vrsti moramo ohraniti sodelovanje vseh sta-

Prezident Beneš na grobu Velikega kralja

V spremstvu Nj. Vis. kneza Pavla in kneginje Olge sta dr. Beneš in gospa včeraj obiskala Oplenac in Avalo — Tudi Šumadija ju je sprejela s silnim navdušenjem

Beograd, 6. aprila. p. Drugi dan poseta prezidenta dr. Edvarda Beneša je bil, posvečen predvsem spominu na blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Prezident Beneš in knez namestnik Pavle sta bila danes s svojim spremstvom na Oplencu. Nazaj grede so se ustavili tudi na Avali ter se poklonili pred spomenikom Neznanega junaka.

Poročali smo že o sinočnji svečani večerji v starem dvoru, ki sta ji sledila koncert beograjske Filharmonije pod vodstvom zagrebškega dirigenta Lovra Matića in velik sprejem. Na dvoru se je ob tej priliki zbralo več sto uglednih predstavnikov našega javnega življenja, med njimi bivši ministri predsedniki gg. Peter Živković, Ljuba Davidović, Bogoljub Jevtić, nadalje senator Jovan Banjanin, v Beogradu navzoči bivši ministri, prvo namestnik starešine Sokola kraljevine Jugoslavije Gantop, mnogo vseučiliških profesorjev, zastopniki jugoslovensko-českoslovaških lig i. t. d.

Po Šumadiji

Prezident Beneš in njegova ga, soproga sta ostala v starem dvoru do danes dopoldne ob 10. Okrog 11. sta se odpeljala na topičersko postajo. Spremljala sta ju Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga, na postaji pa so bili že zbrani predstavniki vlade dr. Stojadinovića, českoslovaški zunanji minister dr. Kroat, spremstvo prezidenta dr. Beneša in člani civilnega in vojnega doma našega vladarja.

Točno ob 11. so se z dvornim vlakom odpeljali s topičerske postaje proti Mladencu. Že med potjo so na posameznih postajah množice ljudi pozdravljale prezidenta in kneza namestnika. V Mladencu, kamor je dvorni vlak prispel ob 11.55 pa jim je bil prirejen izredno lep sprejem. Na železniški postaji, ki je bila vsa v zelenju in zastavah, so jih sprejeli predstavniki ter zastopniki oblasti, vsa šolska mladina in velika množica ljudstva iz mesta in okolice. Nj. Vis. kneginji Olgi in gospe Benešovi sta bila izročena v dobrodošlico šopka cvetja.

Skozi dolg špalir deklet v krasnih narodnih nošah so nato knez namestnik Pavle, prezident dr. Beneš, gospa Benešova in kneginja Olga, odšli do avtomobilov, s katerimi so se odpeljali proti Topoli. Po vsej poti so stale nepregledne množice, ki so burno pozdravljale visokega gosta. Od skupine do skupine so orili vzkliki: »Živel dr. Beneš! Živela Českoslovaška! Nazdar!« Na mostu pred vasjo Belosavci so se bili okoliški kmetje in kmetice v pisanih narodnih nošah razpostavili v špalir ter gosta, kneza namestnika in kneginjo Olgo naravnost zasuli s cvetjem.

Na Oplencu

V Topoli jih je čakal nov, lep sprejem. Nepregledne množice ljudstva, po večini kmečkega, iz vse pokrajine so jih sprejele s prekipajočimi ovacijami. Vse mesto je bilo v zastavah in zelenju. Skozi gosti špalir prebivalstva so avtomobili počasi prodirali do konca mesta, kjer jih je ob razpotju sprejel eskadron 5. konjeniškega polka s fanfaro, ki je intonirala českoslovaško in jugoslovensko himno. V spremstvu konjenice so nato avtomobili odbrzeli dalje po poti proti Oplencu. Zvočni fanfar so jih spremljali vse do kraljevega mavzoleja.

Tam je visoka gosta in njuna knežja spremljevalca sprejel upravnik polkovnik Leko, ki jih je povedel v cerkev. Pred kratkim sprejdom je nosil českoslovaški general Blaha dragocen prezidentov venec, ki ga je prezident v kripti položil na grob kralja Mučenika. Prezident Beneš je dolgo globoko ginjen molčel stal ob grobu. Z roko je pobožal kamen, ki pokriva telesne ostanke moža, kateremu je bil prezident sodelavec in prijatelj; s katerim skupno sta opravila marsikatero veliko delo za svoje narode.

Ko so se vrnili v cerkev, si je prezident z velikim zanimanjem ogledal relikvije in mozaike. Nato so peš odšli v vilo, kjer sta knez Pavle in kneginja Olga ob 13. počastila svoja visoka gosta s kosilom.

Na Avali

Ob 15. so se prezident in njegova gospa, knez namestnik in kneginja spet odpeljali nazaj proti Beogradu. Avtomobili so se med potjo ustavili na Avali, kjer se je prezident poklonil pred grobom Nezn-

nega junaka. Tudi tam je položil lep venec. Nato si je ogledal gradnjo novega mavzoleja, ki bo šele pravi, dostojni spomenik vseh stotisočev padlih žrtev. Z Avala so se v poznih popoldanskih urah vrnili v Beograd.

Svečan sprejem na čsl. poslaništvu

Zvečer je bila prirejena v českoslovaškem poslaništvu na čast prezidenta Beneša in njegove gospe svečana večerja, na katero so prišli Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis.

V svetu pripisujejo posetu izreden pomen

Zanimivi francoski odmevi — Velik vtis mogočnih
ljudskih manifestacij — Utrditev Male antante

Pariz, 6. aprila. p. Agencija Radio poroča, da pripisujejo pariški diplomatski krogi izredno velik pomen beograjskemu obisku českoslovaškega prezidenta dr. Beneša. Predvsem naglašajo, da je bil dr. Beneš vselej glavna opora Mali antanti in da je eden izmed največjih državnikov v Evropi, ki ima sila mnogo izkušenj in državniškega predurka. Diplomatski krogi pravijo, da je že sprejem prezidenta českoslovaške republike v Beogradu pokazal, da so odnosi med Jugoslavijo in Českoslovaško odlični ter da vlada med obema državama popolno zaupanje. Nespremenjena so njuna načela, kako ohraniti mir, kako organizirati varnost in zboljšati medsebojne in mednarodne odnose.

Pariz, 6. aprila. g. »Tempe« poudarja v svojem današnjem uvodniku navdušenje prebivalstva v jugoslovenski prestolnici, s katerim so pozdravili českoslovaškega prezidenta, in izjavlja, da je bil še redkokdaj kak državni poglavar sprejet s takim entuziazmom v tuji državi. O razgovorih med prezidentom dr. Benešom in knezom namestnikom Pavlom pravi »Tempe«, da so bili ti razgovori izredne važnosti. Italijansko-jugoslovensko zблиžanje, ki je samo po sebi dobra stvar, nima nobenih posledic v tej smeri, da bi ta ali ona država Male antante šla po poti, po kateri mu ostali dve državi ne bi mogli slediti. Evropski red zahteva, da zблиžanje med Italijo in Jugoslavijo ne pomeni elementa za ločitev Male antante, temveč da politika Male antante baš nasprotno služi v svoji celokupnosti interesom konsolidacije gospodarskega in političnega mira v srednji Evropi.

Praški listi

Praga, 6. aprila. Vsi češki listi poročajo z velikim zadovoljstvom o mogočnih manifestacijah, s katerimi je bil dr. Beneš sprejet v Beogradu. Listi poudarjajo, da je bil sprejem naravnost rinfalen in da je tvoril brezprimerno manifestacijo zvestobe in bratstva med jugoslovenskimi in českoslovaškim narodom. Z velikim navdušenjem poročajo listi tudi o sijajno uspehi vojaški paradi, ki je znova pokazala domačinom in zaveznikom, pa tudi vsemu svetu, na kako čvrstih temeljih sta zgrajeni neodvisnost in nedotakljivost Jugoslavije in vseh držav Male antante.

Tudi nemški »Prager Tagblatt« je posvetil sprejemu uvodnik, v katerem pravi, da dokazuje navdušenje, s katerim je bil v Beogradu pozdravljen prezident Beneš, kako čvrste so vezi, ki vežejo med seboj države Male antante. »Prisrčni ton beograjskih svečanosti, pravi list, je dokaz, da so med jugoslovenskimi in českoslovaškim narodom vezi, ki segajo daleč nazaj v predvojne čase in ki so se zakoreninile v obeh narodih v najbolj usodnih časih njune nacionalne zgodovine.«

Švicarska sodba

Curich, 6. aprila. b. »Neue Zürcher Zeitung« pripisuje o posetu dr. Beneša članek svojega dunajskega dopisnika. Med drugim pravi:

Beneševa pot v Beograd je celo večje-ga pomena od ravniokar zaključen konference Male antante. Njegov obisk ob brez dvoma povod za veliko manifesta-cijo solidarnosti obeh slovanskih držav, ob enem pa bo ustvaril osebni kontakt prezidenta s knezom-namestnikom Pavlom.

knez namestnik Pavle, kneginja Olga, kraljeva namestnica dr. Stanković in dr. Perović, člani vlade in spremstvo dr. Beneša. Večerji je sledila svečana soareja, na njej se je, kakor sinoči na dvoru, zbralo veliko število povabljenih dostojanstvenikov in predstavnikov javnega življenja. Jutri dopoldne si bo prezident dr. Beneš ogledal zanimivosti in znamenitosti Beograda. Popoldne ob 16. bo zapustil našo prestolnico in se vrnil v Prago. Kakor je bil lep njegov sprejem, tako mu bo pripravljeno tudi enako lepo slovo, h kateremu se bo zbralo spet vse prestolniško prebivalstvo.

svoji mogočnosti prekoble vsa pričakovanja ter znova manifestirale svetu, kako globoko je zavezanstvo s Českoslovaško zasidrano v najsišjih slojih prebivalstva.

Prezidentova darila

Beograd, 6. aprila. p. Prezident českoslovaške republike je na svojem včerajšnjem obisku pri Nj. Vel. kraljici Mariji podaril Nj. Vel. kralju krasen potniški pribor v zlatu, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu pa umetniško izdelan servis iz českega kristala. Knez namestnik pa je podaril predsedniku dr. Benešu kot svoj poklon krasen kipec iz bronu, ki ga je izdelal kipar Toma Rosandić in ki predstavlja malega pastirja.

Odlikovano spremstvo dr. Beneša

Beograd, 6. aprila. AA. Nj. Vis. knez namestnik je odlikoval spremstvo prezidenta dr. Beneša in sicer:

Premišla Šamala, kancelarja predsedstva republike in Luchvika Štrimpca, šefa protokola čsl. junanjskega ministristva, z redom jugoslovanske krone 1. stopnje; divizijskega generala Silvestra Blaha, šefa vojaškega doma predsednika republike, z redom sv. Save 1. stopnje; dr. Jana Jilno, šefa kabineta čsl. zunanjskega ministristva in Jaromira Smutnega, svetnika istega ministristva, z redom jugoslovanske krone 2. stopnje; dr. Františka Remša, tajnika v kabinetu predsedstva republike, z redom sv. Save 3. stopnje.

Prezident Beneš se ob prihodu v Beograd na kolodvoru prisrčno pozdravlja s knezom namestnikom Pavlom

Prezident pozdravlja predstavnike naše vojske

Kneginja Olga, prezident Beneš, kraljica Marija, ga. Beneševa, knez namestnik Pavle prisostvujejo na častni tribuni veliki reviji beograjske garnizije